

Seat No. : _____

MA-II-36
April-2007
Philosophy
Paper-VI
(સમકાલીન પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતન)
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. બર્ગસાંનો ધર્મ અને નીતિ અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

બર્ગસાંના સર્જનાત્મક ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલની સમજૂતી આપો.

૨. વ્હાઈટહેડની જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો.

અથવા

વ્હાઈટહેડના મંતવ્ય મુજબ દૃશ્યમાન જગતનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

૩. વિટ્ગેનસ્ટાઈનનો અર્થ અંગેનો ચિત્ર-સિદ્ધાંત સમજાવો.

અથવા

વિટ્ગેનસ્ટાઈન મુજબ તાત્ત્વિક પ્રશ્નોની ઉત્પત્તિના કારણો જણાવો.

૪. રસેલ મુજબ પરિચય દ્વારા જ્ઞાન અને વર્ણન દ્વારા જ્ઞાન વચ્ચેના ભેદનાં મહત્ત્વનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

રસેલના તટસ્થ એકતત્ત્વવાદની સમીક્ષાત્મક રજૂઆત કરો.

૫. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

(૧) બર્ગસાં મુજબ તત્ત્વજ્ઞાનમાં બુદ્ધિ અને અંતઃસ્ફૂરણા.

(૨) વ્હાઈટહેડ મુજબ બાહ્ય પદાર્થો.

(૩) વિટ્ગેનસ્ટાઈનનો 'ખાનગી ભાષા' ખ્યાલ.

(૪) રસેલનો મતાગ્રહી ધર્મનો નિષેધ.

Seat No. : _____

MA-II-36
April-2007
Philosophy
Paper-VI
(Contemporary Western Philosophy)
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Clarify Bergson's concept of religion and morality.

OR

Give explanation of Bergson's concept of creative evolution.

2. Explain Whitehead's epistemology.

OR

Clarify the nature of the perceived world according to whitehead's thoughts.

3. Explain Wittgenstein's picture theory of meaning.

OR

Describe causes given by Wittgenstein for the rise of philosophical problems.

4. Evaluate the significance of the distinction between knowledge by acquaintance and knowledge by description, given by Russell.

OR

Describe critical Russell's theory of neutral monism.

5. Write short notes on any **two** of the following :

- (1) Intellect and intuition in Philosophy according to Bergson.
- (2) External objects according to Whitehead.
- (3) Wittgenstein's concept of 'Private language'.
- (4) Russell's denial of dogmatic religion.